

Akt nr:
P-E1a-0001

AU\$P-E1a-0001

Kontrakt

19

P

*0001

Sedem Kongl Maj^{te}, med anledning af Styrelsen
for Allmänna Väg- och Vattenbyggnader underdö-
riga hemställan, under den 14 Februari 1844 tagts
i nämnda gilla och fastställda plan och kostnadsför-
slag för förbättring af Wassersjö och upprens-
ning af Lerby och Snarpslundens sjöar inom Moe och
Arnolds socknar af Esforsborg län, samt ett anslag
samt störrelserna i styrelsebeslut af 1846: 26. 9. samt
samt ett hemmunderbottet 3,600 Rpl tillföret från
Stadsmellan i Nöden beviljadt. - Så, och till följd af Ri-
keths Ständens i sistnämnda Riksdagsbeslut utnämnde un-
dersökningsskifvelse af den 14 Juni 1841, förklarade sig
underskifvelsen, af meningstämman utvalde kommittéer,
ett enot utskott och en kommitté af förenämnde anslag och
hemmunderbottet, fullgöra nämnda ständens af Kongl Maj^{te}
och Rikeths Ständer stadgade villkor, nämligen:
1° att det skall påbörjas inrensande ar^{bet} och full-
bordas inom medlet af år 1844.
2° att det beviljade hemmunderbottet 3,600 Rpl skall efter
5 årf förbrukas, sedem medel tillföret från Riksdagsbe-
slutet utskatte, utlagas 5 procent af primitiva ka-
pitale arligen, deraf 3 procent hvarit först beviljades o^{ch}

att

Q² 12-14 letter Contrail under of Stargarden 3.17 Aug. 1844

Don't let the Contrail wash in of the road 3.17 Aug 1844

Don't let the Contrail wash in of the road 3.17 Aug 1844

Don't let the Contrail wash in of the road 3.17 Aug 1844

Don't let the Contract stand in the way of the 3.17 Aug 1844

Don't let the Contrail wash in of the road 3.17 Aug 1844

Don't let the Contrail wash in of the road 3.17 Aug 1844

Don't let the Contrail wash in of the road 3.17 Aug 1844

Don't let the Contract stand in the way of the 3.17 Aug 1844

Don't let the Contrail wash in of the road 3.17 Aug 1844

Don't let the Contract stand in objection. 3. 17 Aug. 1844

Utdrag af Protocoll, givet i allmän sammankomst med samtlige
jordägare i de omkring Kasperas byar, Lurby och Sæfferud an-
belögn hemman i Amals og alle Sæbner Eidsborgsten d. 27de Marts
1843.

En Committee valdes att ärendet följande (se afslutningsprotokollet)
uppsätta nödiga anordningar, anställa bevisen för den sökta samman, emot-
stå och gendagföra eller förvalta samma etc. etc. och förklarade sig enbör-
ligt med hvad Committeeen gör och låter. Till Ordförande valdes:
Mr. Sæbner Prest. Underskrift.

Ledamöter: Nils Andersson i Kasperas ✓
Lars Gulliksen i Ogersbyen ✓
Anders Jansen i Bryn O. ✓
Gustaf Gulliksen i Packebyen ✓
Nils Jansen i Segersbyen ✓
Olof Ransow i Klippersdal ✓
Erik Svensson i Berge
Johannes Nilsen i Stommen ✓
Johannes Andersson i Bryn H.

Rätteligen utdraget bezeuget:

J. Skogström

J. Skogström

Skickad

P

★0001

Förslag

tilf. fäntning af Lerby = och Snapperuds Elvar,
samt aflappning af Wasseras Sjö, inom
Dahls Land Fossbo Wård och Moe Sockene
1843

Af vederbørende Jord Agave har undertegnede bekræftet
 anmodning att, i overensstemmelse med Styrelsens for almindelige
 og Waitembyggnader - ude forførelse til Kongens Befaling
 herved i Egersborgs Læn - lemnede forestilling, vedhæftede
 afvejsning, samt uddrækket Længde og Tvær Profiler af
 vednede de quantiteter Grøftning og Sprængning som
 erfordres for udvinding og fordybning af de så kaldede Lerby-
 og Løssperrens Egevar, til fæstning af disse Waitem og
 afslappning af Kasserens Stør, innovent Dagle Længde og
 Kasse og med Løsen.

Jegte Snep har undertekna², biträd² af Under-
 Lieutenanten och Beräknare C. Wennerström², under med-
 af denna månad, verkställt Undersökning af nämnde
 wattendrag, och dess noggrannhet som en Snapp² till af ha-
 värdet² möjligst; samt har² härmed bifog² a Profil-
 Karta jämte Kortnadsförslag² för² aftäppnings arbetets
 verkställande.

Wattenbraget från Karnaas Jön till Snappernäs
Brom har så föga lutning att den endast utgör 1 fot för
denne längd, som blir 4160 alnar sedan den förslagna Kär-
nalen tillägnas. Den Snappernäs Brom till Snapp-
ernäs Grannfall var Wattenrytans lutning då afvägningen
gjordes 5 dec. 1788. Grannfalls var 13 fot 8 dec. 1788.
Derigenom att wattenbragets lutning afwan Brom är så ringa,
att dimensionerna i bredd och djup för små, och vika för
lika ställen, att groft Grois växer i watten loppet;

man hufvudsakligt derigenom; att flödet Bergsasset med
Snappesunds Dam är för trångt och för gånkt - förorsakat, att
då Regn - och vassflödet inträffa, stiga Elven och Elfvassens öfver
3½ fot (öfver wattenytan, då afvägningen gjordes), öfverströmmar
och skada ~~under~~ de kring liggande luga äker och ängar maktman,
som till stor del höja sig endast 1 fot öfver sitt naturliga watten-
yta. Genom trångtuten. Bergsasset till wattenytan
lutning endast då, omkring 3 fot. Genom nu förelagda
Gravens utlöpp härtades till lutningen endast 2½ fot.

Öfverflödet mellan Grannödammen och Hasselå
sjön bör öppnas till följande dimensioner mm. Genom
Bergsasset medelt. sprängning 18 fot bred. wattenytan
10 fot, botten 9 fot djup. Dimensionerna beräknas
här, samt här nedan, allt efter den watten yta som war,
då undersökningen skedd, Swilken stod 5 den tusen högre
än Stoddammen vid gravens mitt. watten löpset till
slutet af Bergsasset är belägen en Klippa. Till undvikande
af förtor skottad för Klippans gravita, watten löpset
har uti hållas delat, af fördraget på båda sidor om Klippan,
samt göras med tillämnantaget något större bred än
öfriga delen af löpset genom Bergsasset. Såsom Grannö-
dammen och Elven om somrarna ofta äro uttömda så
att Bergsasset är tomt, för sprängningen då ske nedan
wattenat af hindrar och endast mindre dammar behöfva
läggas öfvan och nedan.

Bergsprängningen utöfadt för förtor ske Swilken
sedan under somrarna då Elven till nästan torr

Gräfnings arbetena bli lättare. Dessa bör verkställas
i följande nedifrån upp för vattendraget —

Den föreslagna i Commissionens Landt-mätaren
Lagerwalls Karta utmärkta lilla Kanalen nedan
Hasseras spår bör genom Gräfnung öppnas, och Eryen
mellan densamma och Thapfners Örn rensas, såda till
följande dimensioner. Bredd: vattenytan: 24 Fot, i Bottnen
0 fot samt djups 0 fot under öppnande vattenyta.

Genom Hasseras spår bör aflägsas denna upprämn
till samma djup och Bottnsbredd —

Öfver Hasseras spår till Hemmanet Lerbys
Räskinnas har vatten draget mera Lätning nemligen
0 fot 7 dec tum. och längden bli, sedan den föreslagna
Kanalen bli öppnad, 3990 alnar. Öfverprämningsfä
 denna sträcka har ledit sig deraf, att vatten draget
är för trängt och kräftigt. Genom Gräfnung bör
den af. Till Lagerwalls Karta utmärkta lilla Kanalen
öppnas, och Eryen öfver den nedan densamma öpp
nas till följande dimensioner. Bredd: vattenytan
10 fot och i Bottnen 6 fot och djups 6 fot.

Genom de föreslagna arbetenas utförande
företomas de skadliga öfverprämningsarna. Men
i följande af den ringa lutningen af endast $1\frac{1}{2}$ fot från
Hasseras spår till Quandaummen kan nämnde
spår härigenom högt 1 fot sänkas. Dermed, om,
i sammanhang härmed, Dammarna inköpes och dammen
alldeles bort toges eller sänktes $1\frac{1}{2}$ fot, kan Hasseras

spår

Fin, genom den föreslagna afloppsgraven, göras till
största delen, och troligen helt och hållet torr. Lön
dessa kunde vid undersökningen ej mätas, hvilket
hindrades af svaghet, men skall enligt uppgift vara
högt 5 fot. Den yta utgör cirka 7½ tunnland, och
den nya fördrymd som uppträffade torde kunna beräknas
till omkring 10 tunnland god jord som ett värde af
minst 60 Rg B^e per fot eller tillsammans 4200 Rg B^e.
Quarndalens lärer för ej aflägsen till redan kunnat köpas
för en mindre summa, men torde det, jämte quarnen,
ej kunna lösas för mindre än 4 à 5000 Rg B^e.
Den torde kunna dönnas till lösning enligt om-
dömmet, och bör alltså tillhöra ofwäntigande fördraget.
Om dammen fäntes 7½ fot, återstår ännu 6 fot
fyll, hvilket quarnen, om den bli ombyggd kan
drivas, med bibehållande eller afdrag af ombyggnings-
kostnaden, af åtminstone halva lösningssumman;
och således cirka 70 tunnland nytt jord kunna
vinnas mot endast 30 à 35 Rg B^e per tunnland.
Fördraget köpas löande och torde ske i sammanhang
med de ofwäntande arbetena. men då det kan
anses som en säkert sak och kostnaden för Quarnens
lösning ej kan närmare bestämmas än kostnaden
där endast approximativt beräknas, och icke upp-
tagen; redovisande kostnadsförslag för själva
afloppsgravens öppnande.

Öppningsarbetet bör göras ofrån en närmast förut-

ruk-

verkställas, och utgöres för Accord med wanda arbeten, så att
 det snart bli färdigt, hvarigenom wännen genast för att skid
 hare löpse nu flod till färd, och till någon del renas oföriga
 strömfåran. De betydliga Gräfnings arbetena, således de
 2de nya laka Kanalekens öppnande för att utlösa
 genom Accord en beting, och fullbordandet för sig lyndes,
 för det de angiflade fördelarna måtte desto för winnas.
 Vid utwidgning af den nu warande Strömfåran för
 densamma rättas derigenom att mindre Indrar och utdr
 bort tagas.

Kostnads Beräkning

		B & R
Utwidgning af Snapperuds Elven, mellan Snapperuds Guandammen och den förelagna Kanalen nedan Hägnads Sten, till 24 fots bredd i wattenytan 8 fot i Botten och 8 fots djup under den wattenhöjd som war, då mätning skedd; Samt den stor 3 den tum högre än Huddammen och Guannen - samt utwidgning af watten löpset genom Bergpasset till 18 fots bredd i wattenytan 16 fot i Botten och 8 fots djup under ofwägnande wattenhöjd.		
Sprängning af Berg mellan Guandammen och Snapperuds Brom		
För Gräfnings för Elvens utwidgning, samt mindre Kio- stas borttagning och sättning mellan Brom & Kanalen		
Transport		
230 fots lång 56 Luf. = 13,44		2080
7400 fots lång 56 Luf. = 41		3040
		5120

Transport 5120 ..

Öppnande af en Kanal med lika dimensioner som till	
Elfvän utvidgas (Längdprofilen n) Jordgräfnings 696 fots längd 129 f. i 40 f.	524 8. "
Upprensning genom Hagerås fjön till samma djup och Botten	
Bredd 1400 fots längd 696 f. i 40 f.	515 40. "
Upprensning af Lörby Elfvän till 18 fots bredd i vattenytan	
6 fots Bredd i Botten och 6 fots djup samt öppnande af en	
rik Kanal der Elfvän är mest flodig.	
Renning af Elfvän mellan Hagerås fjön och den föreslagna	
Kanalen (profilen p) Jordgräfnings 600 fots längd 200 f. i 40 f.	106 32. "
Kanal af samma dimensioner Jordgräfnings 2500 f. i 1685 f. i 8 f.	140 44. 8. "
Upprensning af Elfvän från Kanalen till Lörby Rätt (profilen)	
Jordgräfnings 4700 fots längd 1540 f. i 40 f.	1116 32. "
Provisoriska dammar vattenörning och fyllning samt di all	350. "
Kontrader för materialier och redskapar Kalkhyror Byggnader	
såsom Smides material Boder etc.	820. "
Spentemännens aflöning för arbete ledning mätningar etc.	530. "
Diversa utgifter såsom Reiskontrader Ljuskaplöning Låkar	
Öfrat Regnens aflöningar etc.	320. "

Summa Banco Rik 10867 24. "

Arbetet kan fullbordas för 3. 4 år allt efter som vad behövs
under följande år för, och vattenet kan öppnas.

Leffe Kanal den 30 Decemb. 1843.

W. Ljungström

Capitein Mechanikus.

Anmär: Skall Hagerås fjön höll och fyllit afslappas tillkommer lönen för 1000 5000. "

Med originalet tillika lydande Myrka:

W. Hokenstedt

Ad. Bergman